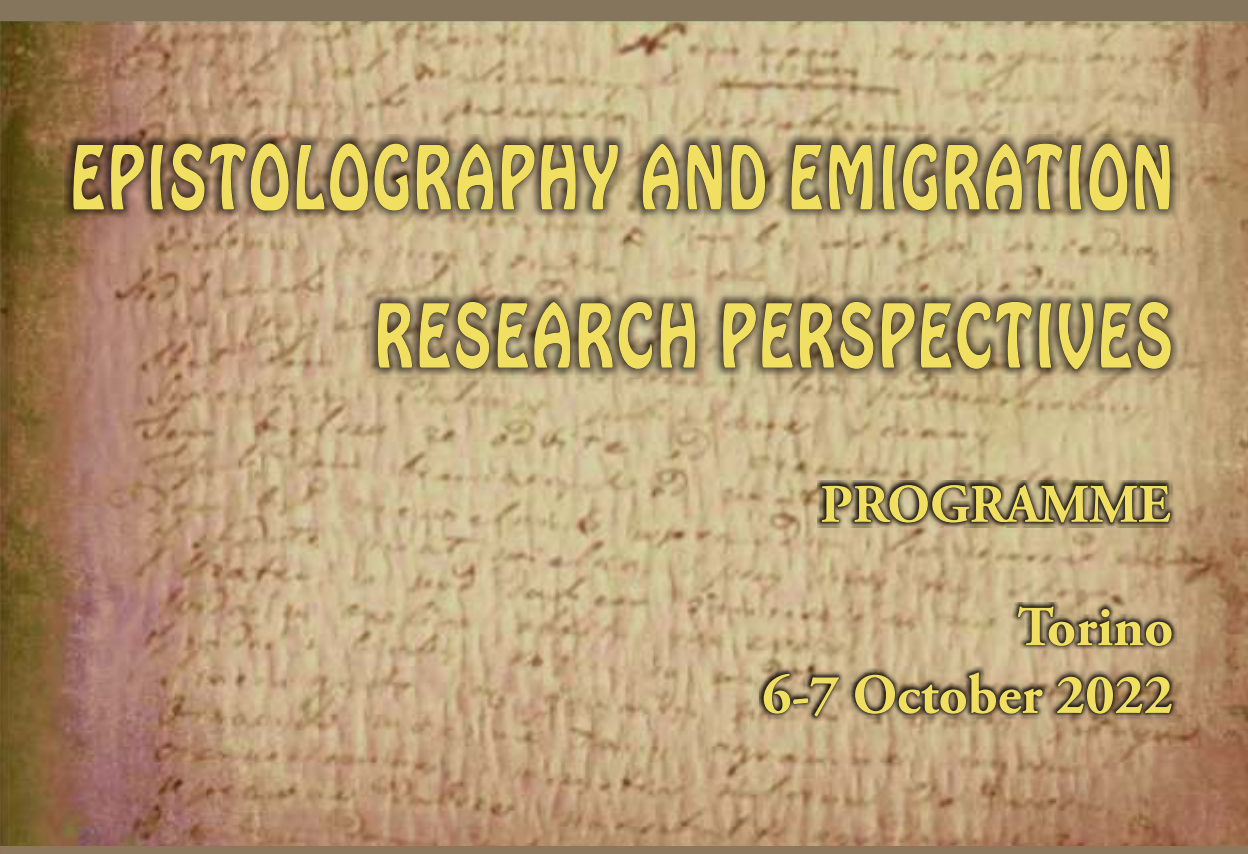

III International Conference of the cycle
„XX Century Archives of Polish Culture:
London – Białystok – Turin”

**EPISTOLOGRAPHY AND EMIGRATION
RESEARCH PERSPECTIVES**

PROGRAMME

**Torino
6-7 October 2022**

University of Turin, Complesso Aldo Moro

IL DIPARTIMENTO DI LINGUE E LETTERATURE STRANIERE E CULTURE MODERNE
DELL'UNIVERSITÀ DI TORINO
KATEDRA FILOLOGICZNYCH BADAŃ INTERDYSCYPLINARNYCH
WYDZIAŁ FILOLOGICZNY UNIWERSYTETU W BIAŁYMSTOKU
THE POLISH LIBRARY POSK IN LONDON

have the pleasure to invite you to
the III International Conference
of the cycle

„XX Century Archives of Polish Culture: London – Białystok – Turin”

on

EPISTOLOGRAPHY AND EMIGRATION RESEARCH PERSPECTIVES

PROGRAMME

UNIVERSITÀ
DI TORINO

DIPARTIMENTO DI
LINGUE
LETTERATURE STRANIERE
CULTURE MODERNE

Wydział
Filologiczny
UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU

KATEDRA
FILOLOGICZNYCH
BADAŃ
INTERDYSCYPLINARNYCH

6-7 October 2022

Sala Lauree del Dipartimento di Lingue e Letterature Straniere e Culture Moderne
Università degli Studi di Torino
Complesso Aldo Moro
Via Sant'Ottavio 18, Torino

Projekt finansowany w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” na lata 2019-2022 nr projektu 009/RID/2018/19 kwota finansowania 8 791 222,00 zł

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

The project is financed from the grant received from the Polish Ministry of Education and Science under the Regional Initiative of Excellence programme for the years 2019-2022, project number 009/RID/2018/19, the amount of funding 8 791 222,00 zloty.

CONFERENCE ORGANISED BY:

Dipartimento di Lingue e Letterature straniere e Culture moderne
Università degli Studi di Torino
Via Sant'Ottavio 18, 10124 Torino

Katedra Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych
Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku
Pl. NZS-u 1, 15-420 Białystok

Polish Library POSK
238-246 King Street
London W6 ORF

SCIENTIFIC COMMITTEE

Krystyna Róża Jaworska, Università di Torino

Piotr Biłos, INALCO, Paris

Marta Herling, Istituto Italiano di Studi Storici, Napoli

Tadeusz Kasabuła, Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnego
w Białymstoku, Uniwersytet w Białymstoku

Jarosław Ławski, Uniwersytet w Białymstoku

Nina Taylor-Terlecka, Oxford University

ORGANISING COMMITTEE

Violetta Wejs-Milewska, Uniwersytet w Białymstoku

Anna Janicka, Uniwersytet w Białymstoku

Urszula Marzec, Università di Torino

Dario Prola, Università di Torino

**We thank the Associazione Italiana Polonisti
for its patronage and contributions**

Conference mail addresses:

jannicka@wp.pl – Anna Janicka

krystyna.jaworska@unito.it – Krystyna Jaworska

dario.prola@unito.it – Dario Prola

v.wejs.milewska@gmail.com – Violetta Wejs-Milewska

University of Turin
Department of Foreign Languages, Literatures and Modern Cultures
Complesso Aldo Moro

PROGRAMME

6 OCTOBER 2022

9.30 - Opening:

Matteo Milani, Director of the Dipartimento di Lingue e Letterature straniere e Culture moderne, Università di Torino

Krystyna Jaworska, Chair of the Conference Scientific Committee

SESSION I

9.50 - 10.50

Chair: **Krystyna Jaworska** (Università di Torino)

1. **Włodzimierz Bolecki** (IBL PAN, Warszawa), *Archiwum w badaniach literackich*
2. **Katarzyna Biernacka** (Uniwersytet Wrocławski), *Il ruolo degli archivi privati e statali nell'arrivo della letteratura italiana per l'infanzia in Polonia nel secondo dopoguerra*
3. **Robert Czarnowski** (Uniwersytet Warszawski), *Źródła epistolarne Prymasa Polski kard. Józefa Glempa w dokumentacji archiwalnej Polskiej Misji Katolickiej we Francji*

10.50 - 11.10 Discussion

11.10 - 11.30 Coffee break

SESSION II

11.30 - 12.30

Chair: **Włodzimierz Bolecki** (IBL PAN, Warszawa)

1. **Piotr Biłos** (INALCO, Paris), „*a tu w Paryżu żyję jak na pustyni...*” / „*Żyję tu bardziej niż Pan na pustyni, niekiedy nawet przychodzą mi do głowy desperackie...*” *Kilka uwag na temat korespondencji Jerzego Giedroycia z Gustawem Herlingiem-Grudzińskim*
2. **Jadwiga Kowalska** (Polish Institute and Sikorski Museum, London), *Obraz życia codziennego Emigracji Niepodległościowej w korespondencji płk. dr. Mieczysława Młotka na przykładzie zbiorów archiwalnych Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie*
3. **Dobrosława Platt** (Polish Library POSK, London), *Korespondencja niewykorzystana. Listy z archiwum Sergiusza Piaseckiego w Bibliotece Polskiej POSK w Londynie*

12.30 - 12.50 Discussion

SESSION III

14.30 - 15.30

Chair: **Maria Zadencka** (Stockholms Universitet)

1. **Mikołaj Sokołowski** (IBL PAN, Warszawa), *Droga Władysława Mickiewicza do edycji krytycznej korespondencji ojca – Adama*
2. **Daniel Guzman** (Polenmuseum Rapperswil), *Zbiory epistolograficzne w archiwach Sapiehów i Potulickich*
3. **Sylwia Szarejko** (Muzeum Pamięci Sybiru, Białystok), *Polsko-włoskie kontakty w 20-leciu międzywojennym. Z korespondencji Instytutu Kultury Polskiej im. Attilia Begeya w Turynie*

15.30 - 15.50 Discussion

15.50 - 16.10 Coffee break

SESSION IV

16.10 - 17.10

Chair: **Piotr Biłos** (INALCO, Paris)

1. **Maria Zadencka** (Stockholms Universitet), *O powadze anegdoty. Pisarstwo, dawna Rosja, nowa Polska i emigracja w korespondencji Józefa Mackiewicza z przyjacielem Michałem Kryspinem Pawlikowskim*
2. **Anna Buchmann** (Polenmuseum Rapperswil), *Krąg korespondentów Krystyny Marek*
3. **Iwona Hofman** (UMCS, Lublin), *Korespondencja Jerzego Giedroycia i kobiet z kręgu „Kultury”*

17.10 - 17.30 Discussion

6 OCTOBER 2022

Main Hall Dipartimento di Lingue e Letterature straniere e Culture moderne, Università degli Studi di Torino, Complesso Aldo Moro, Via Sant'Ottavio 18, Torino

Gustaw Herling-Grudzinski: ritratto di un'epoca – portret epoki

18.00 Opening of the exhibition

Marcella Costa, Deputy Vice-Rector for International Education, University of Turin

Anna Golec-Mastroianni, Consul General of the Republic of Poland in Milan

Marta Herling, Italian Institute of Historical Sciences, Neapol

Exhibition and Catalogue edited by:

Alessandro Ajres, Marta Herling, Krystyna Jaworska

In cooperation with:

Consulate General of the Republic of Poland in Milan

We thank the supporting institutions for their patronage and contributions

7 OCTOBER 2022

SESSION V

9.00 - 10.20

Chair: **Dario Prola** (Università di Torino)

1. **Marta Herling** (Istituto Italiano di Studi Storici, Napoli), *"Sull'esilio. Noi, immersi nel flusso della storia": le corrispondenze italiane nell'archivio di Gustaw Herling*
2. **Krystyna Jaworska** (Università di Torino), *„Je me promène avec mille bosses...”. Immagini dell'esilio nelle lettere di Kazimiera Iłakowiczówna a Maria Bersano Begey*
3. **Dario Prola** (Università di Torino), *Lettere alla madre: sulle tracce italiane di Konstanty A. Jeleński nell'archivio del Museo della letteratura A. Mickiewicz di Varsavia*
4. **Nina Taylor-Terlecka** (University of Oxford), *Niedyskrecje archiwalne. Próbné rekonstrukcje, przypuszczenia, hipotezy i spekulacje*

10.20 - 10.40 Discussion

10.40 - 11.00 Coffee break

SESSION VI

11.00 - 12.20

Chair: **Violetta Wejs-Milewska** (Uniwersytet w Białymstoku)

1. **Violetta Wejs-Milewska** (Uniwersytet w Białymstoku), *Fenomen skrawka papieru i nie tylko. O osobliwościach warsztatu epistolograficznego Tymona Terleckiego*
2. **Anna Janicka** (Uniwersytet w Białymstoku), *Z korespondencji Zofii Romanowiczowej do Tymona Terleckiego* [online]
3. **Barbara Czarnecka** (Uniwersytet w Białymstoku), *Korespondencja Jerzego Giedroycia i Tymona Terleckiego* [online]
4. **Agata Stecewicz** (Uniwersytet w Białymstoku), *Korespondencja Tymona Terleckiego ze Stefanią Kossowską, redaktorką londyńskich "Wiadomości"*

12.20 - 12.40 Discussion

Concluding comments – Dobrosława Platt, Anna Janicka, Violetta Wejs-Milewska,

Krystyna Jaworska

Few words about Polish Studies at the University of Turin

The interest in Polish literature in Turin is mainly due to the common struggles of both countries for unity and independence during the XIX Century. From 1863 a graduate of the University of Turin, Attilio Begey (1843 -1928), became one of the main supporters of the Polish cause in Italy. In 1915 the Vice President of the Turin Pro Polonia Committee was the Rector of the University. In 1930, the Institute of Polish Culture "Attilio Begey" was founded at the University of Turin. Alongside La Sapienza University in Rome the University of Turin holds the oldest traditions of Polish Studies in Italy and is one of the most important centres for these studies in this country. Polish Language and Literature is taught at the Department of Foreign Languages, Literatures and Modern Culture at all levels in BA and in MA courses. Erasmus + mobility programmes are activated with several Polish Universities (Białystok, Cracow, Częstochowa, Lublin, Łódź, Poznań, Słupsk, Warsaw, Wrocław) and the Department signed a bilateral agreement in 2019 with the Adam Mickiewicz University of Poznań and in 2021 with the University of Warsaw. The second one from this year allows students to enrol for the double degree MA course. Last but not least, the Departmental Library holds a very precious collection of Polish books.

III Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu:
„Archiwa kultury polskiej XX wieku: Londyn - Białystok - Turyn”
Epistolografia i emigracja. Perspektywy badawcze. Program Konferencji

[Program i plakat Konferencji finansowany z funduszy grantu NPRH 11H 18 0292 86 „Naukowa, krytyczna edycja z rękopisów w pięciu tomach korespondencji Tymona Terleckiego z Jerzym Giedroyciem, Mieczysławem Grydzewskim, Janem Nowakiem-Jeziorańskim, Kazimierzem Wierzyńskim i innymi”]

Copyright by Uniwersytet w Białymstoku, Białystok 2022

Tekst i opracowanie : Anna Janicka, Krystyna Jaworska, Dario Prola, Violetta Wejs-Milewska
Koncepcja graficzna: Mariusz Śliwowski
Białystok 2022